

Na temelju članka 59. stav 3. Zakona o osiguranju imovine i osoba (Sl. glasnik RS 14/00 od 27. 5. 2000.) i članka 37. Statuta Biroa osiguranja Republike Srpske Upravni odbor Biroa je na XXIII sjednici 20. 11. 2000. god. donio Zajedničke uvjete za osiguranje vlasnika odnosno korisnika motornih vozila od odgovornosti za štete pričinjene trećim osobama.

UVJETI OSIGURANJA OD AUTOMOBILSKE ODGOVORNOSTI ZA OSIGURANJE VLASNIKA ODNOSNO KORISNIKA MOTORNIH VOZILA OD ODGOVORNOSTI ZA ŠTETE PRIČINJENE TREĆIM OSOBAMA

UVODNE ODREDBE

1. **osiguratelj** – društvo za osiguranje s kojim je sklopljen ugovor o osiguranju,
2. **osiguranik** – osoba čiji je materijalni interes osiguran,
3. **ugovaratelj osiguranja** – osoba koja je s osigurateljem sklopila ugovor o osiguranju,
4. **osigurani slučaj** – događaj koji bi mogao dovesti do ostvarivanja odštetnog zahtjeva od strane oštećenika,
5. **imatelj** – vlasnik motornog vozila i svaka osoba koja ima pravo raspolaganja, odnosno kojoj je vozilo dano na uporabu,
6. **svota pokrića** – svota na koju je osiguran imovinski interes, posebice za štete na osobama a posebice za štete na stvarima,
7. **premija** – svota koju ugovaratelj osiguranja plaća temeljem ugovora o osiguranju,
8. **polica** – isprava o ugovoru o osiguranju.

OPSEG POKRIĆA

Članak 1.

- (1) Osiguratelj je u obavezi da naknadi štetu na osnovu propisa o odgovornosti za naknadu štete, ako se pri držanju i uporabi vozila dogodila:
  1. tjelesna povreda, oštećenje zdravlja ili smrt neke osobe ili
  2. uništenje, odnosno oštećenje stvari, osim od odgovornosti za štetu na stvarima koje su primljene radi prijevoza.
- (2) Pored odgovornosti imatelja vozila, osigurana je odgovornost svih osoba koje, suglasnošću imatelja, rade prilikom uporabe vozila (vozač, kondukter i sl.), kao i osobe koje se prevoze vozilom.
- (3) Osiguranjem od odgovornosti iz uporabe motornog vozila koje vuče priključno vozilo i vozilo u kvaru, obuhvaćena je i odgovornost za štetu koju prouzrokuje priključno vozilo ili vozilo u kvaru dok je spojeno sa vozilom koje ga vuče i nakon što se odvoji od tog vozila, te djeluje u funkcionalnoj ovisnosti s njim.
- (4) Ugovorena svota pokrića predstavlja gornju granicu obveze osiguratelja za sva davanja po jednom štetnom događaju.
Najnižu ugovorenu svotu pokrića na koju se mora zaključiti osiguranje određuje se odlukom Vlade Republike Srpske.
Više vremenski povezanih šteta predstavljaju jedan osigurani slučaj ukoliko su štete nastale zbog istog uzroka.

ISKLUČENJA IZ OSIGURANJA

Članak 2.

- (1) Iz osigurateljnog pokrića isključeni su odštetni zahtjevi:
  - 1) koji na temelju ugovora ili posebnog obećanja premašuju obim obveze koje proističu iz pravnih propisa o odgovornosti za prouzrokovanu štetu,
  - 2) ugovaratelja osiguranja,
  - 3) vlasnika, suvlasnika, korisnika i drugih imatelja vozila čijom je upotrebom pričinjena šteta bez obzira da li je upravljao vozilom u momentu nastanka štete,
  - 4) vozača vozila koji je odgovoran za štetu,
  - 5) za materijalne štete nastale uporabom nepoznatog vozila,
  - 6) koji se odnose na stvari povjerene osiguraniku ili nekoj drugoj osiguranoj osobi, a naročito ako te stvari prevozi, koristi ili čuva,
  - 7) zbog šteta na osobama ili stvarima koje nastanu pri prijevozu osiguranim vozilom nuklearnih ili drugih radioaktivnih tvari ako je šteta neposredna ili posredna posljedica cijepanja jezgra ili zračenja tih tvari,
  - 8) osobe koja je sudjelovala u protupravnom oduzimanju motornog vozila čijom je upotrebom prouzrokovana šteta,
  - 9) za štete prouzrokovane ratnim operacijama ili pobunama.

Ako se posebno ugovori, osiguravajuće pokriće se proširuje i na osobe navedene u točkama 2) do 4) stava (1) ovog članka, za nematerijalne štete nastale uslijed povrede ili smrti osobe.

- (2) Ako se posebno ne ugovori, iz osigurateljnog pokrića su isključeni odštetni zahtjevi:
  - 1) koji proističu iz štetnog događaja nastalog za vrijeme dok je vozilo bilo mobilizirano ili rekvirirano od vlasti u mirnodopsko vrijeme, i to od trenutka stizanja na prvo odredište do trenutka preuzimanja vozila,
  - 2) za štete nastale pri sudjelovanju motornih vozila na zvaničnim natjecanjima (trkama) i treninzima za ta natjecanja – na autodromima i ostalim mjestima određenim za te namjene.

Članak 3.

Iz osigurateljnog pokrića isključeni su regresni zahtjevi domaćih i stranih fondova zdravstvenog, invalidskog i mirovinskog osiguranja i dr. po osnovu osiguranja od odgovornosti za štetu, koju osiguranik upotrebom motornog vozila pričinio trećim osobama, uslijed smrti i povrede tijela, narušavanja zdravlja i uništenja ili oštećenja stvari, a na ime isplaćenih naknada svojim osiguranicima.

GUBITAK PRAVA IZ OSIGURANJA

Članak 4.

- (1) Osiguranik gubi pravo iz osiguranja:
  - 1) ako omogućiti da se vozilom prevoze osobe na mjestu koje nije predviđeno za prijevoz osoba, za zahtjeve koje te osobe postavljaju, osim za zahtjeve osoba koje se prevoze u skladu sa propisima,
  - 2) ako se vozilom upravlja bez propisane dozvole za određenu vrstu vozila, kao i ako mu je oduzeta vozačka dozvola ili mu je izrečena mjera sigurnosti odnosno zaštitna mjera sigurnosti, ili zaštitna mjera upravljanja motornih vozilom, osim kada upravlja vozilom za vrijeme obuke za stjecanje vozačke dozvole po zakonskim propisima za takvu vrstu obuke,
  - 3) ako je u trenutku prometne nezgode pod utjecajem alkohola, droga ili drugih narkotika,
    - a) Smatra se da je vozač pod utjecajem alkohola u slijedećim slučajevima:
      - aa) ako ima više od 10.855 milimola alkohola u litri krvi odnosno ako u krvi ima više od 0,5 promila alkohola ili se, bez obzira na količinu alkohola u krvi stručnim pregledom utvrdi da pokazuje znakove alkoholne poremećenosti,
      - ab) ako je riječ o vozaču kome je upravljanje motornim vozilom osnovno zanimanje - za vrijeme upravljanja vozilom poduzeća, fizičke ili druge pravne osobe kod koga je u radnom odnosu - ukoliko se utvrdi da je za vrijeme upravljanja vozilom imao alkohol u organizmu ili je pokazivao znake alkoholne poremećenosti,
      - ac) ako je alkoholni test pozitivan, a ne pobrine se da se analizom točno utvrdi stupanj alkoholiziranosti, osim kada bi uzimanje krvi bilo štetno po zdravlje (npr.: hemofilija),
      - ad) ako poslije prometne nezgode izbjegne ili odbije da se podvrgne ispitivanju njegove alkoholiziranosti odnosno konzumira alkohol tako da onemogućuje utvrđivanje prisustva alkohola u krvi, odnosno stupanj alkoholiziranosti u trenutku nastanka udesa,
    - b) Smatra se da je vozač pod utjecajem droga ili drugih narkotika:
      - ba) ako poslije prometne nezgode izbjegne ili odbije da se podvrgne ispitivanju njegove drogiranosti.
- (2) Osiguratelj ima pravo naknade ukupno isplaćenog iznosa odštete po osnovu stava 1. ovog članka, u skladu sa zakonom.
- (3) Osiguratelj nema pravo na naknadu isplaćenog iznosa odštete po osnovu st. 1. ovog članka:
  - 1) Ako osiguranik odnosno vozač osiguranog vozila dokaže:
    - a) nije kriv za postojanje okolnosti iz st. 1. ovog članka:
    - b) da nastanak štete nije u uzročnoj vezi sa njegovoj alkoholiziranosti ili drogiranosti.
  - 2) Za dio štete za koji je odgovoran oštećenik jer je pristao da se prevozi vozilom pod okolnostima iz st. 1. toč. 1., 2. i 3. ovog članka (podijeljena odgovornost) ukoliko taj dio štete osiguratelj isplati i pored toga što je oštećenikov zahtjev u tom dijelu neosnovan.
  - 3) Ukoliko za povećan rizik nije plaćena odgovarajuća premija za početni premijski razred, osiguratelj ima pravo da se od osiguranika regresira za dio štete u razmjeri između plaćene premije i premije koju je trebalo platiti i to kada je osiguranik odgovoran jer nije prijavio namjenu ili promjenu namjene vozila.

OBVEZE OSIGURANIKA

Članak 5.

- (1) Osiguranik ili osoba kojoj je povjereno vozilo na upravljanje obvezno je da u slučaju prometne nezgode, predviđene propisima o sigurnosti prometa, pozove i sačeka službene osobe da izvrše uviđaj.

- (2) Osiguranik je u obvezi da prijavi osiguratelju nastalu štetu i da mu, prema svojim mogućnostima, pomaže u rješavanju pitanja odgovornosti. Za to je dužan da mu pruži istinite i iscrpne podatke o tijeku štetnog događaja i okolnostima pod kojima je takav događaj nastao.
- (3) Ako je protiv osiguranika postavljen odštetni zahtjev, podnijeta tužba za naknadu štete, postavljen imovinsko-pravni zahtjev ili stavljen prijedlog za osiguranje dokaza, on je u obvezi da bez odlaganja o tome obavijesti osiguravatelja i da mu dostavi sva pismena koja sadrže određeni zahtjevi.
- (4) Osiguranik je u obvezi da vođenje parnice prepusti osiguratelju.
- (5) Osiguranik je u obvezi da obradu odštetnih zahtjeva prepusti osiguratelju, nema pravo da ih odbije, a naročito nema opravdo da ih prizna, osim ako time čini očiglednu nepravdu.
- (6) U postupku naknade štete osiguranik odnosno osoba koja je prouzrokovala štetu dužna je da se odazove pozivu osiguratelja i podnese izjavu o okolnostima nastalog osiguranog slučaja, obimu i visini štete.
- (7) Nepostupanje po obvezama iz prethodnog stava ovog članka ima za posljedicu naknadu štete koju bi osiguravatelj zbog toga imao.

OBVEZE OSIGURATELJA

Članak 6.

- (1) Osiguratelj je dužan da podmiri opravdane zahtjeve i poduzme mjere da zaštiti osiguranika od neosnovanih ili pretjeranih odštetnih zahtjeva. Ako osiguravatelj povrijedi ovu obvezu, dužan je da osiguraniku naknadi štetu.
- (2) Osiguratelj je ovlašten da u ime osiguranika daje sve izjave koje su prema njegovom mišljenju potrebne zbog naknade štete ili zbog zaštite od neosnovanih ili pretjeranih zahtjeva.
- (3) Troškove obrane osiguranika u krivičnom postupku nadoknađuje osiguratelj samo u slučaju kad je izričito dao pristanak za branitelja, te se obvezao na naknadu troškova.
- (4) Troškove parničnog postupka nadoknađuje osiguratelj ukoliko je osiguranik vodio parnicu po suglasnosti osiguratelja, odnosno ako je bio zastupan od osobe koju je odredio osiguratelj. Ovi se troškovi nadoknađuju u punom iznosu bez obzira na visinu svote pokrića.

TERITORIJALNA VALJANOST OSIGURANJA

Članak 7.

- (1) Osigurateljno pokriće odnosi se na teritoriju Republike Srpske i Federacije BiH i na zemlje članice sustava Zelene karte, ako drugačije nije ugovoreno.
- (2) Vozila koja koriste poduzeća za izvođenje građevinskih, montažnih, istraživačkih i sličnih radova van teritorije Republike Srpske i Federacije BiH, mogu se za vrijeme izvođenja tih radova osigurati po ovim Uvjetima.
- (3) Ako je u državi u kojoj je nastupio osigurani slučaj osiguranje od odgovornosti obvezno, smatra se da je osiguranje bilo ugovoreno na minimalnu svotu osiguranja propisanu u toj zemlji, osim ako je pokriće iz police osiguranja povoljnije za osiguranika.
- (4) Za vozila sa stranom registracijom koja su osigurana po ovim uvjetima, osiguranje važi samo na teritoriju Republike Srpske i Federacije BiH i na osnovu ovog osiguranja ne može se izdavati Zelena karta.

POČETAK I PRESTANAK OSIGURATELJNOG POKRIĆA

Članak 8.

- (1) Obveza osiguratelja iz Ugovora o osiguranju počinje, ukoliko se drugačije ne ugovori, po isteku 24-tog sata dana koji je u ispravi o osiguranju naveden kao početak osiguranja, odnosno po isteku 24-tog sata dana kad je plaćena premija.

Kod osiguranja koja se prvi put zaključuju obvezno se unosi, pored dana, sat i minut početka osiguranja.

- (2) Obveza osiguratelja prestaje po isteku 24-tog sata dana koji je u ispravi o osiguranju naveden kao dan isteka osiguranja, ako je Ugovor o osiguranju zaključen na rok trajanja od godinu dana i kraće, ako se drugačije ne ugovori.

Ako isprava o osiguranju sadrži samo početak osiguranja, ono se nastavlja iz godine u godinu, sve dok jedna od ugovornih strana ne otkáže ugovor tri mjeseca prije dospelosti premije.

- (3) Kod osiguranja sa rokom trajanja od godinu dana ili na neodređeno vrijeme, obostrana prava i obveze iz ugovora produžavaju se za 30 dana ("počekni rok") ukoliko osiguratelju tri dana prije isteka osiguranja nije bila uručena izjava ugovaratelja osiguranja da ne pristaje na takvo produženje.

Ako tijekom počeknog roka nastupi osigurani slučaj, ugovaratelj osiguranja je u obvezi platiti premiju za cijelu godinu osiguranja.

Ako tijekom počeknog roka nastupi osigurani slučaj, a osiguranik ne zaključi ugovor o osiguranju kod istog osiguratelja, smatrat će se da je vozilo u počeknom roku bilo neosigurano.

UTVRĐIVANJE PREMIJE

Članak 9.

- (1) Premija osiguranja u osiguranju od auto-odgovornosti utvrđuje se po jedinstvenoj zoni rizika na teritoriji Republike Srpske.

Jedinica za zoniranje je registarsko područje za registraciju motornih vozila prema sjedištu ili stalnom mjestu boravka osiguranika.

Razvrstavanje jedinica za zoniranje zona rizika vrši se na osnovu odnosa šteta - premija za osiguranje od autoodgovornosti svih vozila, svih vrsta na određenom području, s tim da se svakog 1. travnja svake godine vrši preračunavanje tih područja po zonama ovisno od odnosa likvidiranih šteta i premija u posljednjoj kalendarskoj godini.

Ako je u protekloj kalendarskoj godini u pojedinom registarskom području ostvaren mjerodavni tehnički rezultat preko 130%, to registarsko područje se bilo kada tokom godine može izvanredno razvrstavati u zone rizika sa višom osnovnom premijom osiguranja.

- (2) Premija osiguranja se u toku godine prilagođava i promjenama prosječnih nabavnih vrijednosti novih vozila određenih tipova i modela koji prevladavaju u ukupnom broju vozila u Republici Srpskoj.

Promjena postojećih nabavnih vrijednosti novih vozila utvrđuje se u toku u razmacima od tri mjeseca, a na temelju istih se obračunava osnovna premija po zonama rizika.

- (3) Kod osiguranja zaključenih u trajanju od najmanje godinu dana, osiguranik je dužan da plati premiju koja je bila na snazi u vrijeme kad je nastupila obaveza za plaćanje premije.

Ukoliko se prilikom obnove osiguranja vrši usklađivanje perioda osiguranja sa datumom produženja registracije vozila, osiguranik za taj period plaća premiju koja je na snazi na dan početka perioda osiguranja, a do tog dana plaća "pro rata temporis" premiju koja je bila na snazi na dan dospelosti premije.

SMANJENJE PREMIJE (BONUS)

Članak 10.

- (1) Ako je vozilo bilo bez prekida osigurano najmanje godinu dana i ako u tom vremenu nije bilo prijavljene štete po kojoj je osiguratelj izvršio isplatu odštete, ili u trenutku produženja osiguranja šteta nije bila u postupku likvidacije (u daljem tekstu prijavljena šteta) osiguranik ima pravo na

popust u premiji za to vozilo u sljedećoj godini osiguranja u visini:

- 10% ako u protekloj godini osiguranja nije bilo prijavljene štete;
- 20% ako u protekle dvije uzastopne godine osiguranja nije bilo prijavljene štete;
- 30% ako u protekle tri uzastopne godine osiguranja nije bilo prijavljene štete;
- 40% ako u protekle četiri uzastopne godine osiguranja nije bilo prijavljene štete;
- 50% ako u proteklih pet ili više uzastopnih godina osiguranja nije bilo prijavljene štete.

Određbe ovog stava odnose se na ugovaratelja osiguranja koji imaju do 5 osiguranih vozila.

Osiguranik koji je stekao pravo na popust veći od 50% po ranijem premijskom sustavu to pravo zadržava do prve prijave štete u smislu prethodnih stavova ili do gubitka prava na bonus po nekom drugom osnovu.

- (2) Ugovaratelj osiguranja koji ima zaključeno osiguranje sa trajanjem od najmanje godinu dana za 6 i više vozila, kod koga je odnos isplaćenih šteta prema isplaćenoj premiji u protekle 3 kalendarske godine iznosio manje od 80%, računa se popust na premiju za naredni osigurateljni period u visini polovine (50%) razlike između 80% i postotka ostvarenog odnosa.

Ugovaratelj osiguranja koji u protekle 3 kalendarske godine nije imao isplaćenu štetu, ima pravo na 50% bonusa.

POVEĆANJE PREMIJE (MALUS)

Članak 11.

- (1) Ugovaratelju osiguranja koji ima zaključeno osiguranje do 5 vozila, premija za sljedeću godinu osiguranja se povećava, ukoliko je u proteklom periodu osiguranja bilo prijavljeno dvije ili više šteta na temelju njegovog osiguranja. Povećanje premije iznosi:

- 50% za dvije prijavljene štete;
- 80% za tri prijavljene štete;
- 120% za četiri prijavljene štete;
- 200% za pet ili više prijavljenih šteta

i to za vozila kojima je prouzrokovana šteta, odnosno za vozila koja su ih zamiijenila.

- (2) Ugovaratelj osiguranja koji ima zaključeno osiguranje sa trajanjem od najmanje godinu dana za 6 ili više vozila, kod koga je odnos isplaćenih šteta prema isplaćenoj premiji u protekle 3 kalendarske godine iznosio više od 100%, računa se doplatak (malus) na premiju u postotku koji je jednak polovini razlike između ostvarenog odnosa i 110%, s tim što doplatak ne može iznositi više od 85%.

OSTALE ODREDBE O BONUSU I MALUSU

Članak 12.

- (1) Kod utvrđivanja premije osiguranja za osiguranike koji imaju osigurano do 5 vozila važe i ove odredbe:

- 1) ako je osiguranik imao zaključeno osiguranje sa trajanjem kraćim od godinu dana ovo osiguranje ne uzima se u sljedećoj godini osiguranja kao osnova za davanje popusta bez obzira što nije prijavio štetu;
- 2) ako je osiguranik u prethodnom razdoblju imao prijavljenu jednu štetu, tada u sljedećoj osigurateljnoj godini gubi pravo na bonus u cijelosti;
- 3) smatra se da šteta nije prijavljena ako je u roku od 3 godine likvidirana bez isplate odštete ili je po bilo kom osnovu regresirana u punom iznosu, ako osiguranik sam nadoknadi štetu, ako štetu prouzrokuje vozač koji bez ovlaštenja vlasnika-osiguranika upravlja vozilom a nije član uže obitelji osiguranika.
- 4) ako je osiguranje bilo prekinuto osiguranik ima pravo poslije prekida za isto vozilo ili vozilo koje je zamijenio, pravo na isti bonus ako je do prekida osiguranja došlo prije isteka godine osiguranja i ako prekid nije trajao

duže od dvije godine, uz uvjet da u prethodnom razdoblju do zaključivanja novog ugovora o osiguranju nije bila prijavljena šteta.

Ako je do prekida osiguranja došlo po isteku godine osiguranja u kojoj nije bila prijavljena šteta, a šteta nije prijavljena u razdoblju prekida osiguranja, osiguranik ima pravo na bonus kao da prekida nije ni bilo uz uvjet da prekid nije trajao duže od dvije godine. U svim ostalim slučajevima poslije prekida osiguranja osiguranik gubi pravo na bonus, odnosno premija se obračunava u smislu odgovarajućih odredbi o malusu kao da preki- da nije bilo.

- 5) U slučaju otuđenja osiguranog vozila, pravo na bonus plaćanja ne prenosi se na novog vlasnika, odnosno korisnika vozila izuzev kod prijenosa prava vlasništva na vozilo na člana uže obitelji, bilo da se radi o prijenosu vlasništva istog vozila, ili o nabavci novog vozila iste vrste.

Ako osiguranik poslije uništenja, prodaje i sl. ranije osiguranog vozila osigura drugo vozilo, ostvareno pravo na bonus, odnosno obveza plaćanja malusa prelazi na ovo drugo vozilo ako je to drugo vozilo iz iste premijske grupe bonus se obračunava od premije osiguranja za novo vozilo.

Zamjena uništenog, prodanog i sl. vozila mora biti izvršena u roku od 2 godine, Osiguranik koji je ostvario odgovarajući bonus, a izvršio nabavku drugog vozila iz iste premijske grupe ne mora otuđiti-prodati prvo vozilo da bi isti bonus ostvario kod novonabavljenog vozila.

Ako na jednom od ova dva vozila izgubi bonus jer je pričinio štetu trećoj osobi, osiguranik zadržava već priznati bonus kod vozila sa kojim nije pričinilo štetu trećoj osobi.

- 6) Osiguranik ima pravo na bonus, odnosno obračunat će mu se malus i na osnovu uvida u prethodnu policu drugog osiguratelja, pismene izjave osiguranika o prethodnom trajanju osiguranja i broju uzastopnih godina bez štete, odnosno broja prijavljenih šteta i uvida u evidenciju osiguratelja o štetama.
- (2) Kod utvrđivanja premije osiguranja za osiguranike koji imaju zaključeno osiguranje za 6 i više vozila važe i ove odredbe:
- 1) bonus, odnosno malus po ovim osnovama obračunava se i na vozila koja, osiguranik nabavi u tekućoj godini osiguranja;
  - 2) u slučaju prekida osiguranja i ponovnog zaključivanja ugovora o osiguranju ugovaratelju osiguranja sa 6 i više vozila obračunava se bonus odnosno malus na osnovu rezultata posljednje tri kalendarske godine trajanja osiguranja. Ako je prekid trajao više od 2 godine obračunava se premija bez bonusa i malusa;
  - 3) kad dioničko društvo-osiguratelj ne raspolaže sa podacima o štetama i promjenama za najmanje 3 prethodne godine osiguranja jer ugovaratelj osiguranja prethodno nije bio osiguran u dovoljno dugom razdoblju, tada za utvrđivanje bonusa i malusa koristi raspoložive podatke za 2, odnosno za 1 godinu osiguranja;
  - 4) iznos isplaćenih šteta, koji se stavlja u odnos prema naplaćenju premiji, potrebno je prije obračunavanja ovog odnosa umanjiti za iznos naplaćenih regresa po bilo kom osnovu;
  - 5) kod osiguranika sa 6 ili više osiguranih vozila obračun bonusa ili malusa vrši se na osnovu jedinstvenog odnosa isplaćenih šteta i naplaćene premije za sva njegova osigurana vozila;
  - 6) odredbe o utvrđivanju premije zavisno o tehničkom rezultatu primjenjuju se samo na ugovaratelje osiguranja koji su 31.12. u protekloj kalendarskoj godini imali osigurano više od 5 vozila.
- (3) Osiguratelj i ugovaratelj osiguranja imaju pravo zahtijevati ponovni obračun "bonusa" odnosno "malusa" ako se naknadno utvrdi da u obračunu nisu bili ili su uzeti odštetni zahtjevi koji su neosnovani.

PLAĆANJE PREMIJE

Članak 13.

- (1) Premija osiguranja se po pravilu plaća unaprijed prilikom izdavanja police, osim ako se ne ugovori drugačije.
- (2) Ugovaratelj osiguranja šalje premiju osiguratelju na svoj rizik i na, vlastiti trošak.
- (3) Ako je premija plaćena poštom ili putem poslovne banke, kao dan plaćanja premije smatra se dan kad je premija pravilno upućena.

POVRAT PREMIJE

Članak 14.

U slučaju uništenja ili odjave vozila, osiguratelj je u obvezi da na zahtjev ugovaratelja osiguranja vrati premiju za preostalo vrijeme trajanja ("pro rata") osiguranja od dana prijema zahtjeva za otkaz osiguranja, ukoliko se do tada nije dogodio osigurani slučaj.

Kod graničnih i kratkoročnih osiguranja u slučajevima navedenim u stavu 1. ovog članka, ugovaratelj osiguranja nema pravo na povrat premije osiguranja.

PISANI OBLIK

Članak 15.

- (1) Sporazumi koji se odnose na sadržinu ugovora o osiguranju punovažni su samo ako su zaključeni u pisanom obliku.
- (2) Sve obavijesti i izjave koje se daju po odredbama ugovora o osiguranju moraju biti date u pisanom obliku izuzev obavijesti osiguratelja po članku 16. uvjeta.

IZMJENA UVJETA OSIGURANJA I PREMIJSKOG SUSTAVA

Članak 16.

- (1) Ako Biro osiguranja Republike Srpske izmijeni Uvjete osiguranja ili premijski sustav, Biro je dužan da o tome obavijesti ugovaratelje osiguranja na pogodan način putem sredstava javnog informiranja.
- (2) Ako ugovaratelj osiguranja u roku od 30 dan od dana obavijesti ne otkáže ugovor o osiguranju, novi Uvjeti osiguranja odnosno premijski sustav primjenjuju se na početku narednog perioda osiguranja.
- (3) Ako ugovaratelj osiguranja otkáže ugovor o osiguranju, ugovor prestaje da važi sa istekom godine osiguranja u kojoj je osiguravatelj primio otkaz osiguranja .
- (4) Odredbe ovog članka ne odnose se na izmjene premije po članku 9. ovih Uvjeta.

NADLEŽNOST U SLUČAJU SPORA

Članak 17.

U slučaju spora između ugovaratelja osiguranja, odnosno osiguranika i osiguravatelja, nadležan je stvarno nadležni sud prema mjestu zaključenja ugovora o osiguranju, odnosno arbitraža.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 18.

Ovi Uvjeti stupaju sa snagom danom donošenja a primjenjivat će se od 20. 11. 2000. Na temelju članka 59. stav 3. Zakona o osiguranju imovine i osoba (Sl. glasnik RS 14/00 od 27. 5. 2000.) i članka 37. Statuta Biroa osiguranja Republike Srpske Upravni odbor Biroa je na XXIII sjednici 20. 11. 2000. god. donio Zajedničke uvjete za osiguranje vlasnika odnosno korisnika motornih vozila od odgovornosti za štete pričinjene trećim osobama.